

відображено у кінострічці 2006 року з такою самою назвою. Проблеми з ожирінням населення США (33,9% дорослого населення у 2009 році, за даними ВОЗ) називають “чумою ожиріння” (*fat plague*). Про глобальний характер цього явища свідчить і неологізм *globesity* (global+obesity).

Такі події, а також популярність здорового образу життя, привели до поширення дієт і заходів по боротьбі з цією проблемою (*fat battle, anti-obesity campaign, Slow Food movement*) [Monaghan 2008]. Серед підходів до правильного харчування особливо популярними залишаються різноманітні вегетаріанські дієти (*DASH diet, demi-veg diet, fishetarianism, pescetarianism, vegequarianism, flexitarianism, freeganism, ovo-lacto vegetarianism, living foodism, raw-foodism, rawism, veganism*), але в якості альтернативи поширення набувають і невегетаріанські підходи до вживання здорової їжі (*F-Pan diet, F-Factor diet, high-fiber diet, functional food, functional drink, low-fat diet, low-carb diet, nutritarianism*):

The updated book also addresses the science behind the low-carb diet. Drs. Eric C. Westman, Stephen D. Phinney and Jeff S. Volek cite medical studies — including their own — in arguing that the diet has benefits for those concerned about obesity, cardiovascular disease and Type 2 diabetes (The Los Angeles Times, 31 Jan., 2011).

Але не всі з ентузіазмом зустріли ідеї здорового харчування і схуднення. Прихильність до традиційного харчування їжею з високим вмістом білка відбилась у новотворі *carnocentrism* (орієнтація людини на невегетаріанську дієту, від лат. *carnis* – м’ясо), а корисну для здоров’я (але іноді несмачну) їжу стали називати *deprivation cuisine*; людей, які зловживають дієтами – *diet-holics, vegangelical, dietraumatic*:

Isa Chandra Moskowitz and Terry Hope Romero are vegangelicals with a sense of humor, a sense of proportion and a sense of adventure (Salt Lake City Weekly, 31 Jan., 2008).

Висновок. Комплементарна медицина є суттєвим екстралінгвальним чинником, що впливає на збагачення сучасної англійської мови термінами, які номінують нові вектори розвитку такої медицини, альтернативні медичні процедури, суб’єктів медичного дискурсу. **Перспективи** подальшого дослідження новотворів англійської мови сфери медицини і охорони здоров’я ми бачимо в розгляді загальних змін в системі охорони здоров’я англійськомовних країн і їх рефлексії у інноваційному мовному матеріалі.

Література

- Зацний Ю.А. Неологізми англійської мови 80-90 років XX століття / Зацний Ю.А. - Запоріжжя : РА “Тандем-У”, 1997. - 396 с. Зацний Ю. Соціолінгвальні і лінгвокогнітивні аспекти неологізації англійської мови сфери медицини і охорони здоров’я / Юрій Зацний, Віталій Соколов // Нова Філологія. - 2010. - № 37. - С. 170-178. Зацний Ю.А. Сучасний англійськомовний світ і збагачення словникового складу / Зацний Ю.А. - Львів : ПАІС, 2007. - 228 с. Соколов В.В. Роль словоскладання в поповненні вокабуляру англійської мови сфери медицини та охорони здоров’я / В.В. Соколов // Вісник Запорізького національного університету : Збірник наукових статей. Філологічні науки. - 2005. - № 2. - С. 149-154. Соколов В.В. “Sleep-sick society” як чинник поповнення словникового складу англійської мови / В.В. Соколов // Нова Філологія. - 2010. - № 42. - С. 193-197. Янков А.В. Нова лексика і фразеологія англійської мови сфери медицини і охорони здоров’я (лінгвальні та соціолінгвальні параметри) / А.В. Янков // Нова філологія. - 2009. - № 33. - С. 228 - 239. Eden, D. Feinstein, D. Energy Medicine : Balancing Your Body's Energies for Optimal Health, Joy, and Vitality / D. Eden, D. Feinstein. - Los - Angeles : Tarcher, 2008. - 432 p. Gattefosse, R. - M. Gattefosse's Aromatherapy : The First Book on Aromatherapy / Rene - Maurice Gattefosse. - London : Random House, 2004. - 176 p. Hickman, J.S. Faith community nursing / Janet Susan Hickman. - Philadelphia : Lippincott Williams & Wilkins, 2005. - 368 p. Kneen, B. Farmageddon : food and the culture of biotechnology / Brewster Kneen. - Gabriola Island : New Society, 1999. - 240 p. Krieger D. Therapeutic touch : Two decades of research, teaching and clinical practice / Dolores Krieger // Imprint. - 1990. - № 3. - pp. 83-88. Mizrahi, A. Bee Products : Properties, Applications and Apitherapy / Avshalom Mizrahi. - New York : Springer, 1997. - 288 p. Mollon, Phil. Psychoanalytic Energy Psychotherapy : Inspired By Thought Field Therapy, EFT, TAT, And Seemorg Matrix / Phil Mollon. - London : Karnac Books, 2008. - 504 p. Monaghan, Lee F. Men and the war on obesity : a sociological study / Monaghan, Lee F. - New York : Routledge, 2008. - 232 p. Rones, R. Sunrise tai chi : simplified tai chi for health and longevity / Ramel Rones. - Boston : YMAA Publication Center, 2007. - 216 p. Trends in alternative medicine use in the United States, 1990 - 1997 / David Eisenberg, Roger Davis, Susan Ettner, Scott Appel, Sonja Wilkey, Maria Van Rompay, and Ronald Kessler // JAMA. - 1998. - № 280. - p. 1575. Siegel B. Love, Medicine and Miracles / Bernie Siegel. - New York : Harper and Row, 1986. - 256 p. Whorton J. C. Nature Cures. The History of Alternative Medicine In America / Whorton J.C. - New York : Oxford University Press, 2002. - 368 p.

СУТУЛІНА Л. Г.

(Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара)

ІРРЕАЛЬНІСТЬ ЯК ДОМІНАНТА ХУДОЖНЬОГО СВІТУ Х. МАРІАСА

В статті робиться спроба визначити ірреальність у романі Х. Маріаса «Згадай про мене завтра у бою» як домінанту художнього світу роману. Автор статті досліджує ірреальність у романі Х. Маріаса з позицій магічного реалізму, готичного роману та постмодернізму.

Ключові слова: ірреальність, магічний реалізм, готичний роман, постмодернізм, фрагментарність.

Сутулina Л. Г. Ирреальность как доминанта художественного мира Х. Мариаса. В статье делается попытка определить

ирреальность в романе Х. Маріаса «В час битвы завтра вспомни обо мне» как доминанту художественного мира романа. Автор статьи исследует ирреальность в романе Х. Маріаса с позиций магического реализма, готического романа и постмодернизма.

Ключевые слова: ирреальность, магический реализм, готический роман, постмодернизм, фрагментарность.

Sutulina L. The unreality as the dominant of artistic world of J. Marías. The given article is an attempt to define the unreality in the novel of J. Marías "Tomorrow in the Battle Think On Me" as the dominant of art world of the novel. The author of the article investigates the unreality of the novel of J. Marías from a position of the Magic realism, Gothic novel and Postmodernism.

Key words: unreality, Magic realism, Gothic novel, Postmodernism, fragmentariness.

Завдяки своєму оригінальному стилю і літературному таланту Х. Маріас здобув популярність у читачів та багатьох критиків, серед яких Х. Ерерро, Х. Майнер, Є. Мендоса, Е. Піттарелльо, А. Сієрра, К. Васкес, М. Вінньо, Х. Йванкос. У той же час у літературних колах не припиняють точитися дискусії щодо його творчості. Нажаль, постать цього письменника залишається осторонь від уваги вітчизняної критики, адже на території пострадянського простору Х. Маріас досі не отримав гідної оцінки з боку науковців і читацького загалу. З поглядом на творчість Х. Маріаса можна прослідкувати певну систему. Хоча його романи присвячені найрізноманітнішим темам, особливе місце у прозі Х. Маріаса займає тема ірреальності. Як відомо, ірреальність є домінантою таких літературних напрямів як магічний реалізм, готичний роман і навіть постмодернізм, що окреслює широке поле для її дослідження. Натомість ірреальність Х. Маріаса особлива, специфічна, вона не підпадає під жодну з вище названих класифікацій, як ми можемо роздивитися на прикладі роману «Згадай про мене завтра у бою». Таким чином, актуальність даної роботи зумовлена, по-перше, недостатньою вивченістю творчості Х. Маріаса, по-друге спробою визначення функціональності ірреальності у прозі письменника. **Мета** дослідження полягає у вивченні специфіки ірреальності як базового компоненту художнього коду Х. Маріаса, чим зумовлена постановка наступних **завдань**: описати творчість Х. Маріаса з позицій критичної рецепції; визначити роль ірреальності як домінанти художнього коду Х. Маріаса. **Предметом** дослідження є феномен ірреальності у творах Х. Маріаса.

Хав'єр Маріас Франко, син відомого іспанського філософа Хуліана Маріаса – видатний письменник сучасної Іспанії, відомий перекладач, журналіст, член Іспанської королівської академії, літературна творчість якого привертає до себе увагу багатьох письменників та літературних критиків. За висловом Г. Маркеса, «письменник досконало володіє магією слова» [цит. по Herrero 1993, с. 21]. На думку іспанський поета Х. Майнер: «Маріас досяг, на сьогоднішній день, найбільш міцної та багатоскладної конструкції стилю і жанру, яка виразилась у новому іспанському почерку» [Mainer 2007]. Так, за висловом німецького критика Райх-Раніцки: «Х. Маріас - це один з найкращих живих письменників світу. Його літературний талант немає рівних серед сучасних письменників» [Райх-Раніцки 2007]. Х. Йванкос вважає, що «стиль Маріаса має щось гіпнотичне, тому що відносить тебе куди йому заманеться, і це місце в результаті має більше можливостей, ніж ти здогадувався на початку» [Yvancos 2007]. Е. Піттарелльо зазначає, що «магнетичний стиль Х. Маріаса знімає маску з загальноприйнятих речей, з того, що вважається справжнім чи фальшивим. Прозі Маріаса властиві глибинні та автентичні теми, гумор, іронія, інколи сарказм, майже завжди абсурд та ефект ірреальності» [Pittarello 2003]. Але не всі літературні критики одностайно позитивно сприймають творчість та особливий стиль Х. Маріаса. Наприклад, М. Вінньо у своїй роботі «Видавницькі махінації» на прикладі творів Х. Маріаса демонструє, що він «найгірший письменник всіх часів та країн через те, що не знає пунктуації, постійно руйнує синтаксис, вживає непристойні слова, не може повною мірою виразити те що хоче, через відсутність точно оформлених думок, також йому повністю бракує глибини виразу та елегантності стилю» [Viño 2006].

Також невизначеним залишається місце письменника у світовій літературі. Так, Е. Мендоса виділяє, з одного боку, важливе місце яке посідає Х. Маріас у новітній іспанській літературі, і з другого, недостатню увагу критики з боку відомих літературознавців Іспанії, те, що «було б немислимим в інших європейських країнах, у яких Маріаса неймовірно цінують та захоплюються ним, адже сучасні літературні трактати висловлюють своє невдоволення, без заглиблення у предмет» [Mendoza 1998, p. 39]. Серед російських літературних діячів, шанувальників творчості Х. Маріаса можна назвати романіста Б. Хазанова, який пише, що «магія оповідань Х. Маріаса діє, як наркотик. Монотонно зачаровуючий, майже стукаючий ритм, безпристрасність, яка нагадує на перший погляд нерухомість потягу, що мчить» [Хазанов 2000, с. 214]. Нажаль, постать Х. Маріаса досі не отримала гідної оцінки з боку вітчизняних науковців і читацького загалу. Таким чином, відсутність робіт, присвячених літературній діяльності письменника серед українських дослідників, дає нам можливість вважати запропоноване дослідження першою спробою у вітчизняному літературознавчому дискурсі надати оцінку творчості Х. Маріаса.

Не менш полемічним аспектом ніж постать Х. Маріаса у дзеркалі критичної рецепції залишається проблематика його творчості. Так, письменник у своїх творах та статтях висвітлює проблеми мультикультуризму, глобалізації, а разом з ними внутрішню пустоту, яка ховається за зовнішнім

пафосом та фальшивими прикрасами, в основі яких лежить західна культура: «наречений зайвий на весіллі, через те, що це свято належить жінкам, не наречений, а усім іншим присутнім жінкам, наречений - це непотрібний чужинець, який слугує лише як декорація» [Marías 2001, с. 30]. У своїй творчості Х. Маріас також намагається висвітлити відсутність свободи вибору у сучасному суспільстві: «весь світ винен усьому світові» [Marías 2001, с. 110], та постійний обман, в якому приречені жити сучасні люди: «жити в обмані, чи бути обманутим це легко, і навіть більше, це наш природний стан» [Marías 2001, с. 204].

«Політика є найгіршою подругою літератури» зазначає Х. Маріас [Marías 2009] і щоб довести це, вдало робить пародії на відомих політичних діячів. Так, епізодичні персонажі роману «Біле серце» англійська дама та іспанський сеньйор, як підмітив Е. Піталлеро, є пародіями на Маргарет Тетчер та Феліпе Гонсалеса [Marías 2006, с. 5]. В іншій статті Х. Маріас пише, що «пристрасть до іспанського націоналізму» є нічим іншим, як шумом (країна, яка робить багато шуму, є країною, яка не здатна слухати, а той хто не слухає, не бачить причин і ігнорує будь-що)» [Marías 1993, с. 47]. З цього приводу К. Мікаель висловлює думку, що «Х. Маріас належить до того рідкого типу письменників в іспанській демократії, про яких кажуть: публічні персони ліберального настрою» [Michael 2001, с. 77]. Так, очевидним стає те, що Х. Маріас у своїх творах торкається таких універсальних тем, як проблема мультикультуризму та криза культурних традицій західного суспільства.

Але разом з цим, не можна стверджувати, що творчість Х. Маріаса тяжіє до універсальності, адже його по праву можна назвати іспанським письменником саме через постійне звертання до ірреальності, яка посідає особливе місце в іспанській літературі. Про безсмертне творіння Сервантеса, його Дон Кіхота, Ортега-і-Гассет говорить: «нехай пригода – плід хворобливої уяви, воля до пригод дійсно правдива. Але пригода – це порушення матеріального порядку речей, ірреальність» [Ортега-і-Гассет 1997, с. 52]. Бажаючи зобразити ірреальність внутрішнього світу свого героя, М. де Унамуно називає один зі своїх романів «Туман». Ф. Лорка характеризує свого дуенде, як: «таїна, коріння, вросле у трясовину, ... таємнича сила, яку всі почувають і не один філософ не в змозі пояснити» [Лорка 1975, с. 6]. Ірреальність є домінантою цілого напрямку іспаномовної літератури – магічного реалізму латиноамериканського роману 50-70-х рр., прикладом якого є творчість А. Карпент'єра, М. Астуріаса, Х. Руйффо, К. Фуентеса, Г. Маркеса, М. Варгаса Льоси. Але, ірреальність Х. Маріаса в жодному разі не можна порівнювати з ірреальністю магічного реалізму, який має свої специфічні риси, відсутні у романах Х. Маріаса.

Так, магічний реалізм Латинської Америки насамперед звертає увагу на своє культурне коріння, виражає суто латиноамериканське світобачення, його ідеологічну основу складає прагнення письменника виявити і затвердити самотність латиноамериканської дійсності і культури, що ідентифікується з міфологічною свідомістю індієця або афроамериканця, абстрактного дикуна, який в магічному реалізмі знаходить етнокультурну виразність [Левит 1998, с. 245]. Специфічною рисою магічного реалізму Латинської Америки є міфомислення, яке відсутнє у романах Х. Маріаса. Хоча письменник звертається до міфічних істот та розповідає історії фольклору, але він не обмежується одним народом, його ірреальність тяжіє до універсалізму. Яскравим прикладом є згадки про ірландську істоту *banshee*, «яка попереджає про смерть когось з родини» [Marías 2001, с. 87], британську *night-mare*, що «буквально означає нічна кобила» [Marías 2001, с. 147], західноєвропейських демонів інкуба та сукуба [Marías 2001, с. 167] і кубинських міфічних тварин корову Верум-Верум та мавпу Чірінчінчін [Marías 2006, с. 64].

Звернення до ірреальності є невід'ємним компонентом творчого методу Х. Маріаса, саме вона робить унікальним втілення у романі «Згадай...» художнього бачення письменника, визначаючи його ідиостиль. Адже, ключову роль у створенні ефекту ірреальності відіграє використання автором особливих стилістичних засобів, пов'язаних з нею. Так, вдало підібрана метафора «дуже важко відлякувати привидів, які знаходяться у наших кімнатах» [Marías 2001, с. 137], застосована для більш яскравого змалювання внутрішнього стану персонажа: спогади, які оселилися у його душі порівнюються з кімнатою, у якій мешкають привиди. Для посилення ефекту ірреальності автор вживає оксюмори: «вампір-добродій» [Marías 2001, с. 139], порівняння: «зникав, як душа, яку уносить диявол» [Marías 2001, с. 152], «нитки чорного волосся, наче напівзасохла кров» [Marías 2001, с. 4], «наче ритуальні слова без змісту, що можуть відвернути чи накликати загрозу» [Marías 2001, с. 48], «я відчув піт на моїй спині, наче мене обійняли якісь надприродні руки» [Marías 2001, с. 23], завдяки чому у читача створюється відчуття страху, напруженості, замороженості, присутності небезпеки та смерті. І знову важко повірити, що йдеться лише про внутрішній стан героя, його думки, уявлення та враження, адже такі стилістичні засоби, як правило, вживаються в готичних романах для створення особливого фантастичного топосу та більш яскравого змалювання надприродних істот та усіляких страхів, але відсутність чудовиськ, яких вимагає сама природа сюжету готичного роману вказує на те, що ірреальність роману «Згадай ... » не схожа на фантастичну ірреальність готичних романів. Як підмічає К. Васкес, «у романах Х. Маріаса є реальність яка не є «фантастичною». Це

реальність гіпотетична, в деяких випадках абстрактна» [Vazquez 2007].

Натомість, головний герой твору ніби занурюється у власний ірреальний світ своєї свідомості, який протиставляється світу зовнішньому, реальному. У його сприйнятті смерть - це безумовно подія ірреальна, надприродна, яка знаходиться поза раціональним розумінням: «я почуваюся наче під чарами, наче за мною хтось стежить ... моя голова та тіло заселені тим, про кого я нічого не знаю, окрім його смерті [Marías 2001, с. 68]. Причому смерть у романі не є страшною, навпроти, вона прикрашається метафорами: «темна ніч змальована у її очах» [Marías 2001, с. 210]. Така естетизація смерті властива готичним романтикам, які вірять у те, що близька людина не може померти, що вона знаходить безсмертя у коханні, але герой роману «Згадай ...» відверто говорить про смерть Марти: «Телес мав загинути у своїй родині, а я у своєму коханні» [Marías 2001, с. 87], тобто він не має ніяких сподівань на воскресіння та вічне життя, відтак ірреальність Х. Маріаса не схожа на ірреальність готичних романів, герої яких, не дивлячись на всі поневіряння, врешті решт знаходять своє щастя.

Відтак, ірреальність Х. Маріаса не вичерпується ірреальністю готичних романів, вона тяжіє до ірреальності постмодерну, у якій через панування епістемологічної невпевненості повністю стираються кордони між реальним та фантастичним, коли пасивний спостерігач констатує її, наче факт буденної реальності. Дійсно, у творчості Х. Маріаса можна знайти приклади ірреального, що співіснує з цілком реальним: «можливим стає перевтілення фактів у чисті думки та у чисті спогади, їх повільна подорож до ірреальності, розпочата вже тоді, коли ще вони не трапилися» [Marías 2001, с. 42], «насправді, мої оповідачі обдумують те, що могло би статися з ними і це співпадає з тим, що трапляється зі мною у реальному житті» [Sierra 2006]. Так, у романі Х. Маріаса «Згадай...» про ірреальність постмодерну свідчить потяг Віктора, головного героя до таємничості, через що він довгий час приховує свою особистість, а власне існування порівнює з безтілесним привидом: «письменник-привид, тобто я буду привидом привида, подвійним привидом, подвійним ніким» [Marías 2001, с. 61], «я подумав, що я для них ніхто» [Marías 2001, с. 59], «Я був фантазією, інкубом чи привидом» [Marías 2001, с. 167], «я людина пасивна, яка майже нічого ніколи не шукає і не бажає, чи не знає що шукає або бажає, яка вдовольняється можливістю дихати» [Marías 2001, с. 99]. Він постійно ховається, шпигує, підслуховує: «я вирішив прослідкувати трохи, доки мені не набридне, чи я не втомлюся» [Marías 2001, с. 134], «я зайшов за кут, щоб бути не таким видимим» [Marías 2001, с. 153], «я йшов за нею, стежив за нею, шпигував за нею» [Marías 2001, с. 156]. Відтак, головний герой роману займає позицію відсторонення, спостерігача, він просто споглядає смерть, досліджує її ірреальність, намагаючись зрозуміти її філософію і таким чином пізнати світ: «я це не шукав ні хотів» [Marías 2001, с. 4], він уважно прислуховується до інших персонажів, уважно спостерігає за подіями, які трапляються з іншими. Так Віктор приходить до висновку, що «Світ залежить від розповідачів... Смерть може здаватися смішною чи трагічною, в залежності від того, хто розповідає, і як розповідає» [Marías 2001, с. 105].

Оскільки творчість Х. Маріаса є чутливою реакцією на глобальну гуманітарну кризу постмодерну, відтак, його ірреальність є віддзеркаленням важливого для постмодерністської парадигми концепту фрагментарності. Так, ірреальність постмодерну у романі Х. Маріаса «Згадай ...» проявляється у відривках думок, у внутрішніх страхах та потаємних бажаннях, які почувають герої твору. Ірреальність Х. Маріаса схожа на сюрреалістично надуманий сон: «нічний бій, мініатюрний, фантазмагоричний та ірреальний, якого ніколи не було, чи який був завжди у моєму безсонні та моїх неспокійних снах» [Marías 2001, с. 143].

«Будь-яка розказана, почута або прочитана історія сприймається нами як театральне дійство, в тому, про що нам розповідають, завжди є доля ірреальності, немов ніщо і ніколи не відбувається насправді, навіть те, що трапляється з нами самими і чого ми не можемо забути» [Marías 1993, с. 60]. Так, у романі Х. Маріаса «Згадай...» звернення до ірреальності є чутливою реакцією на кризу модерну, кризу ідеалу всезагального прогресу, кризи віри у наукову парадигму, яка лежить в основі постмодерністського поетичного мислення.

Безперечно, що ірреальність, будучи властивою багатьом літературним напрямом: магічному реалізму, готичному роману, є також визначною рисою постмодерну, у творчості Х. Маріаса займає особливе місце, але разом з цим його ірреальність не можна віднести до жодного з вищезазначених напрямів. Адже такі дослідницькі трактування ірреальності Х. Маріаса зовсім не виключають, а лише доповнюють одна одну, розгортаючи та збагачуючи художній світ роману. Таким чином, проблема ірреальності Х. Маріаса досі залишається невизначеною, в чому полягають **перспективи** подальших наукових розвідок ірреальності у творчості Х. Маріаса.

Література

Левит С. Я. Культурология. XX век. Энциклопедия в двух томах Т.2. / Главный редактор и составитель С. Я. Левит. — СПб. : Университетская книга, 1998. — 640 с. Лорка Ф. Г. Избранные произведения. В 2-х томах. Т. 1. Стихи. Театр. Проза / Ф. Г. Лорка; сост. и прим. Л. Осповата. — М.: Худож. лит., 1975. — 494 с. Ортега-и-Гассет Х. Размышления о "Дон Кихоте" / Хосе Ортега-и-Гассет. -СПб.: Изд-во С.-Петербургского университета, 1997. - 112 с. Райх-Раницки М. Ответы на 99 вопросов/ Ульрих

М. Марсель Райх-Раницки.// Ежемесячный литературно-художественный и общественно политический журнал «Знамя». – 2007. - №5. – Режим доступа до журн. : <http://magazines.russ.ru/znamia/2007/5/ul20.html> Хазанов Б. - Глэд Дж. Диалог о литературе в изгнании // Время и мы - демократический журнал литературы и общественных проблем. – 2000. - № 148. – С. 130-142. – Режим доступа до журн. : http://www.belousenko.com/vremya_i_my/vremya_i_my_148.pdf Herrero J. C. Un novelista que escribe con brújula / Juan Carlos Herrero // La Nación. – 1993. - № 21. – P. 22. Mainer J. C. El espía egoísta y charlatán / J. C. Mainer // El País.com. – 2007. - Режим доступа до журн. : http://www.elpais.com/articulo/semana/espia_egoista/charlatan/elpepuculbab/20070929elpbabese_3/Tes Marias J. Corazón tan blanco / Javier Marias. – Barcelona: Edición al cuidado de Rando, 2006. - 180 p. Marias J. Desde una novela no necesariamente castiza / Javier Marias // Literatura y fantasma. – Madrid: Siruela, 1993. - P. 45-61. Marias J. Mañana en la batalla piensa en mí / Javier Marias. – Barcelona: Grupo Santularia de Ediciones, 2001. - 249 p. Marias J. Y los robos presentes. La zona fantasma / Javier Marias // Ediciones el país. - 2009. – Режим доступа до журн. : http://www.elpais.com/articulo/portada/robos/presentes/elpepusocepts/20091011elpepspor_16/Tes Mendoza E. El extraño caso de Javier Marias / Eduardo Mendoza // El País. – 1998. – № 18. – P.40. Michael C. D. Caballero Marias / C. D. Michael // Letras libres. – 2001. – P. 77-78. - Режим доступа до журн. : <http://www.javiermarias.es/PAGINASDECRTICAS/criticasyresenasavecesun.html> Pittarello E. Monarca del tiempo Javier Marias / Elide Pittarello // Reino de Redonda. – 2003. - Режим доступа до журн. : <http://www.javiermarias.es/REDONDIANA/elmonarcadel tiempo.html> Sierra A. La realidad “irreal” // blog.javiermarias.es. – 2006. - Режим доступа. : <http://www.javiermarias.es/2006/11/la-realidad-irreal.html> Vazquez C. S. Realidad y ficción en la novela: la ficcionalidad / C. S. Vazquez // Monografias.com. - Режим доступа. : <http://www.monografias.com/trabajos13/reayficc/reayficc.shtml> Viño M. G. Javier Marias, una estafa editorial. - Режим доступа. : <http://www.lafieraliteraria.com/PDF/estafa.pdf> Yvancos J. Tenía que contarle / J. Yvancos // ABCD. Las artes y las letras. – 2007. - № 817. - Режим доступа до журн. : <http://www.abc.es/abcd/noticia.asp?id=8053&num=817&sec=32>

ТЕР-ГРИГОРЬЯН М.Г.

(Одесский национальный университет им.И.И.Мечникова)

ДИСКУРСИВНАЯ РЕАЛИЗАЦИЯ СЕМАНТИЧЕСКОЙ КАТЕГОРИИ ОЦЕНКИ. ФУНКЦИОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧЕСКОЕ ПОЛЕ ОЦЕНКИ В ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧЕСКОМ РАКУРСЕ

В статье рассматривается функционально-семантическое поле оценки в лексико-семантическом аспекте. Оценочные высказывания, состоящие из субъекта оценки, объекта оценки и оценочного предиката были распределены по микрополям и исследованы на лексическом и синтаксическом уровнях.

Ключевые слова: функционально-семантическое поле, оценка, оценочные высказывания, субъект оценки, объект оценки, оценочный предикат.

Тер-Григорьян М.Г. Дискурсивна реалізація семантичної категорії оцінки. Функціонально-семантичне поле оцінки в лексико-семантичному ракурсі. У статті розглядається функціонально-семантичне поле оцінки в лексико-семантичному аспекті. Оцінні висловлювання, які складаються з суб'єкту оцінки, об'єкту оцінки та оцінного предикату було розподілено по мікрополях та досліджено на лексичному та синтаксичному рівнях.

Ключові слова: функціонально-семантичне поле, оцінка, оцінні висловлювання, суб'єкт оцінки, об'єкт оцінки, оцінний предикат.

Ter-Grigoryan M.G. Discourse realization of the semantic category of evaluation. Functional-semantic field of evaluation in lexico-semantic foreshortening. In the present article the functional-semantic field of evaluation is examined in the lexico-semantic aspect. Evaluative utterances, which consist of the subject of evaluation, object of evaluation and predicate were classified for micro fields and studied on lexical and syntactic levels.

Key words: functional-semantic field, evaluation, evaluative utterances, subject of evaluation, object of evaluation, evaluative predicate.

В круге вопросов структуры дискурса находится влияние дискурсивных факторов на разноуровневые языковые составляющие – грамматические, лексические и фонетические. Например, порядок слов чувствителен к характеристикам коммуникативной организации высказывания, которые обычно описываются с помощью понятий темы (исходный пункт высказывания) и ремы (информация, добавляемая к исходному пункту). Кроме того, без учета дискурсивных факторов не могут быть объяснены многие фонетические явления – это касается сильного/слабого акцентуирования слов в устной речи, использования интонационных контуров, паузации и других видов дискурсивной просодии. Изучение дискурсивной просодии также развивается сейчас чрезвычайно активно. Просодия английского языка описана в работах таких авторов, как А.Краттенден [Cruttenden 2001, с. 55], Дж.Пьеррхамберт [Pierrehumbert 2006, с. 520] и др. Исследования по дискурсивной просодии русского языка проводятся С.В.Кодзасовым [Кодзасов 2001, с. 123], который выделяет следующие ее слои: размещение акцента, направление тона в акценте, интервал тона в акценте, артикуляционная поза, интегральная выделенность, долгота/краткость в акценте, маркированная фонация [Кодзасов 1996, с.120]. Каждый слой просодии, по С.В.Кодзасову, передает некоторый тип дискурсивной семантики. Так, размещение акцента зависит от категории данного/нового; восходящий тон иконически кодирует ожидание продолжения, незавершенность; долгота кодирует большое расстояние (физическое, временное или ментальное) и т.д. [Кодзасов 2000, с.55]. **Цель** работы заключается в установлении особенностей средств выражения оценки в устном англоязычном дискурсе с учетом трёх уровней её экспликации – лексического, синтаксического и просодического. **Цель** работы определяет следующие **задачи**: